

Paba diena

Šiandien – mėnulio jaunatis. Saulė teka 8 val. 29 min., leisis 16 val. 31 min. Dienos ilgumas 8 val. 02 min.

Vardadienius švęs: šiandien – Fabija, Fabijonas, Fabijus, Gintvainas, Gintvainė, Gintvilas, Gintvilė, Liaubaras, Nomeda, Nomedas, Sebastijona, Sebastijonas, Skaistė, Skaistis, Skaistys, rytoj – Augas, Augė, Augis, Augius, Augys, Augūnas, Augūnė, Galigina, Galiginta, Galigintas, Gandė, Garsė, Garsius, Ina, Inesa, Ineza, ketvirtadienį – Anastazas, Anastazija, Asta, Nastas, Nastazija, Nastė, Nastys, Vincas, Vincenta, Vincentas, Vincentina.

Tautosakininkui
Konstantui Algirdui 3-8 p.
Aleksynui – 90

Nemunėlis 5 p.

Aktualu auginantiems
vaikus: kas priklauso 6 p.
gausioms šeimoms?

Iš Daukšiagirės dvaro
istorijos puslapių 8 p.

Sausio naktis: prieniečių laisvės liudijimai

Šiomet sukako 35-eri metai nuo dramatiškų 1991 m. Sausio 13-osios įvykių. Kasmet lieka vis mažiau gyvų liudininkų, galinčių pasidalinti asmeniniais prisiminimais iš to meto, kai kartu su patriotais iš visos Lietuvos važiuo į sostinę ir mūru stojo ginti Aukščiausiosios Tarybos, Televizijos bokšto, Spaudos rūmų, būdėjo prie laužų Juragiuose ir Sitkūnuose.

Todėl labai prasminga, kad, minint Sausio 13-osios, Laisvės gynėjų dienos, sukaktį, Prienų Justino Marcinkevičiaus viešoji biblioteka į prisiminimų popietę subūrė praeities įvykių liudininkus. Prieniečius, kurie buvo aktyviais galingo istorinio virsmo, tautinio pasipriešinimo dalyviais, barikadose išgyveno ypatingus jausmus – vienybės, susitelkimo, net beato-dairiškos drąsos pasiaukoti „vardan tos Lietuvos“.

Vėl išgyventi tas Lietuvos nepriklausomybei reikšmingas dienas, atgaivinti prisiminimus buvusius bendražygius paskatino bibliotekos antrojo aukšto erdvėse atidaryta kraštiečio fotografo Rimvydo Strikausko dokumentinių fotografijų paroda „Sausio naktis: Laisvės liudijimai“. To napatyrusiems renginio dalyviams, ypač jaunimui, liudijimai iš pirmų lūpų tapo gyva istorijos pamoka. Jos fone stipriau, jautriau nuskambėjo ir Prienų meno mokyklos vokalinio ansamblio (vadovė – mokytoja Daiva Radzevičienė) at-

liekama daina „Laisvė“ pagal Justino Marcinkevičiaus eiles.

Parodos autorius Rimvydas Strikauskas pristatė fotografijų ciklą, vaizdžiai perteikiantį įvykius, žmonių nuotaikas Vilniuje 1991 metų sausio 13–14 dienomis. Fotografas iš Prienų į sostinę vyko autobusu kartu su aviacijos

(Nukelta į 3 p.)

Gerumo kelionė tęsiasi

Sausio 15-ąją Skriaudžių bibliotekos inicijuota akcija „Megztos kojinės seneliams“ pasiekė vieną jautriausių savo etapų. Per šventinį laikotarpį su meile megztos vilnonės dovanos bei Prienų rajono savivaldybės tarybos narės Daivos Macijauskienės dovanoti saldumynai tą dieną buvo išdalinti Prienų globos namų gyventojams.

Šiluma tiesiai į rankas

Akcijos iniciatorė, bibliotekininkė Ramunė Celiešienė kartu su Prienų rajono savivaldybės tarybos nare Daiva Macijauskiene praėjusį ketvirtadienį lankėsi Prienų globos namuose. Viešnios atvyko ne tuščiomis – jos atvežė dešimtis porų rankų darbo vilnonių kojinių, kurias pastaruosius mėnesius mezgė Veiverių bendruomenės moterys ir kiti geros valios žmonės iš visos Lietuvos. Šis apsilankymas tapo gražiu įrodymu, kaip bendruomeniškumas ir dėmesys vienas kitam gali praskaidrinti kas-

dienybę. Senoliai džiaugėsi ne tik šiltomis dovanomis, bet ir galimybėje pabendrauti bei pasidalinti dosnumu.

Penktieji akcijos metai – dar daugiau gerumo

Jau penktus metus vykstanti akcija, šiais metais globojama socialinės apsaugos ir darbo ministrės Jūratės Zailskienės, dar labiau sutelkė gyventojus. Nors simbolinė akcijos pabaiga buvo numatyta per Tris Karalius,

vizitas į Globos namus parodė, kad gerumo banga nesustoja – surinktų kojinių skaičius viršijo lūkesčius. Pasak Ramunės Celiešienės, kiekviena kojinių pora yra megzta su ypatingu rūpesčiu, atsižvelgiant į vyresnio amžiaus žmonių poreikius – kad vilna nekąstų, o krašteliai nespautų kojų. Tarybos narė Daiva Macijauskienė džiaugėsi, kad tokios iniciatyvos stiprina ryšį tarp kartų ir moko

(Nukelta į 8 p.)

Tarp populiariausių lankytinų objektų – ir mūsų krašto lankytinos vietos

Dzūkijos–Suvalkijos saugomų teritorijų direkcija praneša, jog populiariausi lankytini objektai Dzūkijos–Suvalkijos saugomose teritorijose 2025 m. sulaukė beveik 760 000 lankytojų!

2025 m. Dzūkijos–Suvalkijos saugomų teritorijų direkcijos teritorijose apsilankė beveik 760 000 gamtos mylėtojų – tai reiškia, kad vis daugiau žmonių renkasi pažintį su Lietuvos saugomomis gamtos vietomis, takais ir edukacinėmis erdvėmis.

Pagal lankytojų skaičių praėjusiais metais daugiausia lankytojų sulaukė Nemuno kilpų regioniniame parke įsikūrusi Balbieriškio atodanga. Ją pernai aplankė 154 561 lankytojas. Didelio žmonių susidomėjimo sulaukė ir kiti Nemuno kilpų regioninio parko lankytiniai objektai – Birštono piliakalniai, Birštono bokštas bei Škėvonių atodanga. Šie objektai per metus iš viso į Birštoną pritraukė 235 759 svečius. Dzūkijos–Suvalkijos saugomų teritorijų direkcija džiaugiasi augančiu saugomų teritorijų bičiulių skaičiumi.

Pastebima, jog vis daugiau lankytojų savanoriškai įsigyja lankytojo bilietus, taip prisidedami prie gražesnių ir patogesnių takų tvarkymo, naujų bei atnaujintų informacinių stendų kūrimo, prasmingų gamtos edukacijų ir pažintinių renginių organizavimo. Lankytojo bilietai – tai ne tik būdas pažinti gamtą, bet ir aktyvus indėlis į jos išsaugojimą.

Dzūkijos–Suvalkijos saugomų teritorijų direkcijos informacija
Saugoma.lt/nuotrauka

Nuomonė

Rytas STASELIS

Apie korupcijos įtaką krašto gynybai

Naujasis Ukrainos gynybos ministras Mihailo Fiodorivas savo veiklą naujosiose pareigose pradėjo nuo medijų antraštėms tinkančių pareiškimų: maždaug du milijonai ukrainiečių vengia šaukimo į kariuomenę, o apie 200 tūkst., švelniai tariant, yra dezertyrai, palikę tarnybą kariuomenėje savavališkai.

Negali pasakyti, kad tokie skaičiai galėtų išversti iš koto. Tai, kad Ukrainos kariuomenė jau ilgą laiką patiria aštrų vadinamosios „gyvosios jėgos“ deficitą – anokia paslaptis. Šitai kiekviena palankia proga pabrėžia vietiniai ir tarptautiniai karo stebėtojai. Kada ši problema, taip pat ir dezertyrų skaičius, tapo masiniai, Rusijos agresiją atremiančioje šalyje nustota kalbėti apie galimą persilaužimą, pergale ar teritorijos su nuo 1991 m. galiojusiomis sienomis vientisumo atkūrimą.

Nuo pat karo pradžios, kada į kovą su rusų agresoriais stojo didelė dalis idėjinių ukrainiečių, o vėliau didelei daliai jų neišvengiamai žuvus, Ukrainos valdžia patiria vis didesnių mobilizacijos iššūkių. Tai ir plačiai nušviesta korupcija teritoriniuose kariuomenės kompleksavimo padalinuose ir kūrybiškai sukurtos schemos, kurios padeda išvengti draudimo šaukiamojo amžiaus piliečiams išvykti į užsienį. Be to, ukrainiečiai niekada nesekė tuo pavyzdžiu, kuriuo savo ginkluotąsias pajėgas jau keletą metų komplektuoja Rusija – skatindama kariauti už pinigus pačius asocialiausius asmenis. Kurie suteikiama viltis uždirbti tiek pinigų, kiek jie normaliomis aplinkybėmis nesugebėtų užsidirbti per visą savo gyvenimą. Kitas Vladimir Putino diktatūros taikynys – kriminalinis elementas. Dar 2022–2023 m. šią schemą – teisėsaugai išskėlus baudžiamąją bylą ar įkalinus baudžiamas veikas padariusius asmenis, šaukti į vadinamųjų privačių karo kompanijų ar kariuomenės gretas – pasiūlė tuo metu režimui artimas verslininkas-mafijozas Jevgenijus Prigožinas. 2023 m., per Jonines, jis sukėlė maištą, kuris savaime nuslopo. Galiausiai J. Prigožinas buvo privačiame lėktuve, kuris dėl oficialiai nežinomų aplinkybių sprogo ore, kai skrido iš Maskvos į Sankt Peterburgą.

Kalinius į karą prieš Rusiją verbavo ir ukrainiečiai, tačiau ši praktika niekada nebuvo masinė, be to, reglamentuota įstatymų, kurie labiau trukdė tokią idėją įgyvendinti, nei ją išpuoselėti ligi rusiškos tobulybės.

Tik iš antro karto Aukščiausiojoje Radoje (parlamente) patvirtintas Mihailo Fiodorivas (pirmąsyk Volodymirui Zelenskui pateikus jo kandidatūrą į gynybos ministrus, jis virto nesurinkus reikiamos balsų daugumos) apie padėtį karo lauke kalbėjo tą pačią dieną, kada vienai iš V.Zelenskio politinių oponentų – buvusiai ministrei pirmininkei Julijai Tymošenko – Ukrainos antikorporcinės teisėsaugos organai pateikė įtarimus dėl bandymų papirkti parlamentarus, mokant jiems po 5 ir 10 tūkst. JAV dolerių per mėnesį, o šioms išpareigojant balsuoti Radoje taip, kaip reikia J.Tymošenko ir jos vadovaujama partijai „Batkivščina“ frakcijai parlamente.

Politikė kažkada su V. Putinu Maskvoje pasirašiusi susitarimą dėl neskaidraus rusiškų gamtinių dujų tiekimo į Ukrainą, pasak ukrainiečių medijų, pastaruoju metu itin kritikavo JAV ir ES remiamas antikorporcijos institucijas, sakydama, kad šalis negali būti „valdoma iš užsienio“.

Pavartęs Ukrainos medijas internete, niekur nemačiau diskusijos apie tai, ar verta kovoti su didžiule šalies problema – korupcija – agresyvaus Rusijos karo Ukrainoje metu. Tačiau kai kurie žmonės kelia svarbią dilemą: ar nėra amoralu smerkti vengiančius karo tarnybos, dezertyruojančius iš kovos dalinių bendrapiliečius, kurie nenori dėti savo galvos už tokius kaip J. Tymošenko, buvęs V.Zelenskio biuro vadovas Andrejus Jermakas ir kiti, kuriuos už pakarpos praėjusiais ir šiais metais sugriebė Ukrainos nacionalinis kovos su korupcija biuras ir specialioji kovos su korupcija prokuratūra. Dvi institucijos, kurias pernai V.Zelenskis siekė integruoti į savo valdžios vertikale (J. Tymošenko balsavo „už“).

Pamokantis klausimas šia prasme yra tik vienas: kiek lietuvių karo grėsmės akivaizdoje atsisakys patriotinio motyvo ir ims svarstyti, ar verta jiems ginti ne tėvynę, o kompanijos „Fegda“ ir jos buvusio komercijos direktoriaus, dabar laikinojo socialdemokratų partijos pirmininko Mindaugo Sinkevičiaus interesą?

**Prenumeratoriai moka mažiau,
o gauna daugiau!**

„Gyvenimą“ su „Birštono versmėmis“ galima užsiprenumeruoti:

• Redakcijoje (be aptarnavimo mokesčio!) Adresas: Kauno g. 19A, Prienai. Tel.: 0 319 60 012, 0 605 19 327. El. paštas: zina@gyvenimas.info, info@gyvenimas.info

• Paštuose ir pas laiškanesius: Mobilųjį laiškanešį galite išsikviesti telefonu: (0 700) 55 400.

Krašto žinios

Padėkojo gyventojams už aplinkos puošybą

Prienų rajono savivaldybės meras Alvydas Vaicekuskas aplankė ir asmeniškai padėkojo visiems konkurso „Lai ateina šventės žiburuiotos“ nugalėtojams – gyventojams, Nemuno ŽŪB, parduotuvės „ELANI“, Veiverių seniūnijos atstovams.

Susitikimų metu meras dar kartą pasigrožėjo mūsų krašto žmonių darbštumu, kūrybiškumu ir gebėjimu kurti šventinę nuotaiką ne tik savo namuose, bet ir visoje bendruomenėje.

Tikimės, kad kitais metais prie šios iniciatyvos prisijungs dar daugiau

Meras dėkoja Veiverių seniūnijos atstovams.

prieniškių – juk, kaip sakoma, gražus pavyzdys užkrečia.

Prienų rajono savivaldybės informacija

Sukurta aplinkos oro monitoringo sistema Prienų rajone

Prienų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras baigė įgyvendinti projektą „Aplinkos oro monitoringo sistemos sukūrimas Prienų rajono savivaldybėje“, finansuotą Europos Sąjungos Sanglaudos fondo lėšomis pagal Regioninės pažangos priemonę „Stiprinti savivaldybių aplinkos oro monitoringą“.

Projekto tikslas – didinti Prienų rajono savivaldybės atsparumą klimato kaitos poveikiui bei sukurti savivaldybės teritorijoje veikiančią aplinkos oro monitoringo infrastruktūrą, leidžiančią nuolat stebėti aplinkos oro kokybę ir jos pokyčius bei informuoti gyventojus ir specialistus apie aplinkos oro

būklę ir galimą poveikį sveikatai.

Įgyvendinus projektą savivaldybės teritorijoje įrengta ir pradėta eksploatuoti stacionari oro kokybės matavimo įranga ir indikatoriai kietųjų dalelių matavimo jutikliai, skirti stebėti kietųjų dalelių KD1, KD2.5 ir KD10 ore koncentraciją. Oro kokybės ste-

bėseną vykdoma septyniose vietose: Prienų mieste – 6 vietose (Laisvės a., Beržyno parkas, Papienės laisvalaikio erdvė, Stadiono g., Vytauto g., J. Basanavičiaus g.) ir Veiverių miestelyje – 1 vietoje (Kauno g.). Įrangos montavimo vietas pasirinktos vadovaujantis Prienų rajono savivaldybės aplinkos monitoringo 2023–2028 metų programa ir atsižvelgiant į Aplinkos apsaugos agentūros rekomendacijas.

Bendra projekto vertė – per 67350 Eur, iš jų – 10 102 Eur – Savivaldybės biudžeto lėšos.

Prienų rajono savivaldybės sveikatos biuro informacija

Gimnazijai – kompiuterių siunta

Prienų rajono Suvalkijos gimnazija gavo 20 nešiojamų kompiuterių labdarą iš Europos investicijų banko instituto, tarpininkaujant EIB grupės biuro Lietuvoje vadovei Virginijai Gečaitėi.

Gimnazijos bendruomenė džiaugiasi ir yra dėkinga už atnaujintus informacinių technologijų išteklius gimnazijoje. Nešiojami kompiuteriai palengvino mokytojų darbą, suteikia galimybę organizuoti pamokas ne tik klasėse, bet ir gimnazijos teritorijoje ar kitose netradicinėse edukacinėse erdvėse. Ši įranga padeda užtikrinti modernesnę, lankstesnę ir mokiniams patrauklesnę ugdymo procesą, sudaro sąlygas diegti inovatyvius mokymo metodus, skatinti mokinių motyvaciją ir kūrybiškumą. Gimnazijos bendruomenė nuoširdžiai dėkoja Europos investicijų banko institutui ir EIB grupės biuro Lietuvoje vadovei Vir-

ginijai Gečaitėi, o taip pat už kompiuterių parvežimą iš Liuksemburgo lietuvaveza.eu ir Remigijui Verpečinskui.

Parengta pagal Prienų r. Suvalkijos gimnazijos Veiverių skyriaus informaciją

Viltis, gimusi sausio naktį

Sausio 13-osios rytą įprasmino visuotinė pilietinė iniciatyva „Pergalės šviesa“, kurios metu Šilavoto laisvalaikio salės languose sužibo vienybės, atminimo ir pergalės žvakutės. Prieš 35-erius metus žmonių drąsa, pasiaukojimas ir meilė Tėvynei tapo šviesa, kuri iki šiol veda mus laisvės keliu.

Minėjimas „Viltis, gimusi sausio naktį“, skirtas Laisvės gynėjų dienos 35-mečiui prasidėjo uždegant atminimo aukurą ir tyloje pagerbiant žuvusiųjų Laisvės kovotojų atminimą. Minėjimo metu savo išgyvenimais ir prisiminimais dalinosi Sausio 13-osios įvykių dalyvis Jurgis Montvila. Šilavoto laisvalaikio salės folkloro grupė „Akacija“ dainavo laisvės kovų

dainas, kurios persipynė su Jurgio Montvilos skaitomais eilėraščiais ir istorinėmis nuotraukomis, liudijančiomis žmonių vienybę ir drąsą ginant trapią Lietuvos valstybės nepriklausomybę. Nuoširdi padėka visiems Laisvės gynėjų dienos minėjimo dalyviams. Jūsų

buvimas, pagarba ir susitelkimas liudija gyvą istorinę atmintį ir bendrą atsakomybę saugoti tai, kas buvo apginta.

Saulė Blėdienė
Šilavoto laisvalaikio salės kultūrinių renginių organizatorė

Gyvenimo medis augina naujas šakas. Kalba saugo ir gina

Tautosakininkui Konstantui Algirdui Aleksynui – 90

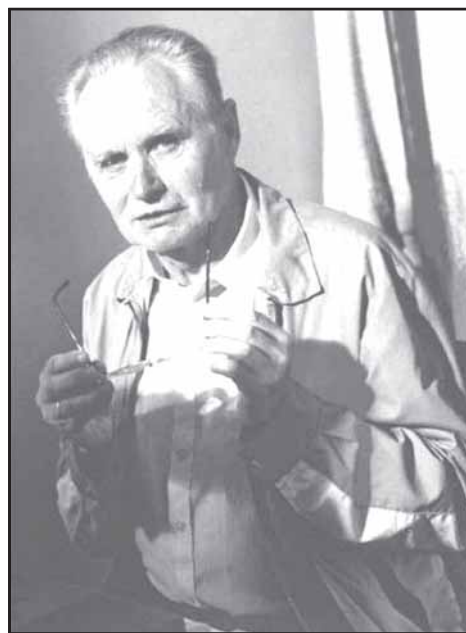
Šiomet, sausio 10 dieną, mūsų kraštiečiui, tautosakininkui Konstantui Algirdui ALEKSYNUI būtų sukakę 90 metų. Šia proga prisimename jo šviesią asmenybę ir reikšmingus darbus, kuriems jis paskyrė visą savo gyvenimą.

Konstantas Algirdas Aleksynas gimė Ingavangio kaime (Prienu rajone). Kaip vieno interviu metu dr. Jurgai Sadauskienė pasakojo pats K. A. Aleksynas, tautosaką jo šeimoje gyvavo kaip natūrali, kasdienė žodinės kūrybos dalis. „Dar ankstyvoje vaikystėje tėtė man ir jaunesniajai seseriai vakarais pasekdavo pasakų (apie „šarkų bažnyčią“ vis tekdavo kartoti...), kaimynų susibūrimuose jam praversdavo „kunigužių pamokslai“ arba nusistovėję gyvenimiškų situacijų papasakojimai, dažniausiai – per žmones einančių kriaucių nutikimai. Mamos „Dzag dzag dzag dzagdzonas“ ar „Gydu gydu katutes“ ilgai tiko ir paūgėjusiam, iš jos žinojau,

kad vištos kudakuoja „Kapa kapa po dešimtį“... <...> Mamai vis praversdavo koks nors vaizdingas apibendrintas pasakymas (man sakydavo „Po nosia vėjas“, kai raukydavausi dėl per karšto valgio <...>“, – prieš dešimtmetį dr. Jurgai Sadauskienė pasakojo K. A. Aleksynas.

Tame pačiame interviu K. A. Aleksynas užsimena, jog dar vaikystėje supratęs, kad tautosaka – tai vertybė, kurią reikia saugoti, kaupti ir populiarinti. To darbo ėmėsi dar būdamas studentas ir tęsė jį visą savo gyvenimą.

„Nebuvo ir nėra mūsų krašte kito žmogaus, kurio žvilgsnis būtų persmelkęs šitiek

Tautosakininkas Konstantas Algirdas Aleksynas.

lietuvių tautosakos veikalų prieš jiems išvystant pasaulį. Vargu ar rastume kitose šalyse tokių pasišventėlių“, – apie K. A. Aleksyną 2006 m. žurnalui „Tautosakos darbai“

parengtame straipsnyje „Į sukaktį su milžinišku knygų kalnu“ rašė jo kolega Leonardas Sauka.

Vadovaudamas Tautosakos archyvo bei Dainyno skyriams, K. A. Aleksynas nuosekliai kaupė, redagavo ir tyrinėjo lietuvių liaudies dainas. Jo iniciatyva į Lietuvių tautosakos rankraštyną pateko apie 6000 karo bei pokario rezistencinių ir tremties dainų, apie pusę jų jis užrašė pats, buvo parengta ir išleista daugybė tautosakos rinkinių, kurie tapo neįkainojamu šaltiniu ir mokslininkams, ir visiems, besidomintiems lietuvių kultūra. Ir apskritai, prie kokių tik tautosakinių darbų K. A. Aleksynas nebuvo pridėjęs savo rankos. O šalia didelių darbų imdavosi ir mažesnių darbėlių, nepamiršo ir savo namų – knygą apie gimtąjį Ingavangį parašė.

Anot L. Saukos, ypač daug K. A. Aleksynas nuveikė gausindamas tautosakos rankraštyną. Dalyvavo daugybėje kolektyvinių ekspedicijų, o ir šiaip savo iniciatyva išvažinėjo Lietuvą skersai ir išilgai, sudarė

(Nukelta į 8 p.)

Piliečių galia

(Atkelta iš 1 p.)

dirbtuvių darbuotojais, budėjo di naktis. Kruvinių įvykių išvakarėse jis buvo prie Televizijos bokšto, bet, išgirdęs Aukščiausiosios Tarybos deputato Jono Prapiesčio kreipimąsi į minią, kad būtina sustiprinti parlamento apsaugą, negrįžo į namus, o atsidūrė prie Aukščiausiosios Tarybos pastato. Fiksavo žmones, aplinką. Teko pavertėjauti Norvegijos žurnalistams, kurie palydoviniu ryšiu bandė tiesiogiai transliuoti reportažus iš aikštės.

Jis prisiminė minioje vyravusią laukimo nuojautą, kad netrukus kažkas įvyks. Net paaugliai ruošėsi svarbiam gyvenimo nuotykiui, ginklavosi nebaigtame statyti parlamento viešbutyje rastais armatūros strypais. Keletą fotografijų pavyko padaryti nuo pastato stogo. Iš čia jis matė Televizijos bokšto link riedančią sunkiąją karinę techniką. Niekas neabejojo, kad tankai pasirodys ir prie parlamento. Apsidrausdamas fotografas sienoje netgi buvo nusiziūrėjęs slėptuvę, kurioje, reikalui esant, galėtų paslėpti kasetes su fotojuostelėmis. Laikas bėgo, žmonės laukė, parvyčiui karinė kolona sugrįžo atgal į kareivines.

Pasklidus žiniai apie tai, kad prie Televizijos bokšto žuvo nekalta žmonės, fotografas nusigavo į įvykio vietą, juostelėje jam žino vikšrais pervaziuotus smėlio maišus, suniokotus automobilius, gynėjų suręstas užtvaras, ant kurių virbų protestuodami vyrai kabino savo karinius bilietus, netgi sovietinius pasus. Minioje buvo nemokamai dalinamas „Respublikos“ laikraštis, operatyviai aprašęs kruvinosios nakties įvykius. R. Strikauskas liudija, kad įsiau drinę žmonės buvo nusiteikę ryžtingai: būtų stoje plikomis rankomis prieš ginkluotą jėgą.

Budri fotografo akis užfiksavo ir situaciją iš šono stebinčius, nesiafišuojančius vyrus, kurie buvo gerai apsirengę, kalbėjo rusiškai. Profesionalas atkreipė dėmesį į jų turimą brangią, kelių tūkstančių dolerių vertės fototechniką. Jis

Sausio naktis: prieniečių laisvės liudijimai

Bibliotekos direktorė D. Čepeliauskienė padėjo prieniečiams, budėjusiems 1991 m. sausio dienomis, renginyje pasidalinusiems prisiminimais.

spėjo, kad šie „fotografai“ buvo atvykę su specialia misija ir laukė kulminacijos.

R. Strikauskas papasakojo epizodus, liudijančius apie tai, kokie buvo vieningi tautiečiai: vilniečiai gyventojai virė arbata, tepė sumuštinis ir nešė lauke šalantiems gynėjams, o viena moteris visiems norintiesiems leido paskambinti iš jos buto į namus ir pranešti savo artimiesiems, kad yra gyvi ir sveiki. Pasak fotografo, jam eilėje prie telefono teko laukti pusantros valandos.

Į namus jis sugrįžo trečią naktį, įsiprašęs į marijampoliečių autobusą. Pakeliui sužinojo, kad tarp Sausio 13-osios aukų buvo ir laisvės gynėjas Rimantas Juknevičius iš Marijampolės.

Tą atmintiną naktį prie parlamento budėjo ir prieniškis Jurgis Montvila. Jis pasidalino, kaip tuomet jautėsi, kas palaikė jo dvasią. Jis iki šiol prisimena, kaip AT pirmininkas Vytautas Landsbergis kreipėsi į minią, prašydamas pasilikti tik vyrus ir apsaugoti vaikus bei moteris. Jam pažįstamas AT deputatas Audrius Rudys per parlamento langą išmetė raštelį, kurio tekstas skambėjo maždaug taip: „gyvi nepasiduosim“. J. Montvila prisipažino, kad buvo neramu ir baisoka. Ramybės ir stiprybės jam suteikė minioje pastebėta moteris su vaiku iš Prienu miškų ūkio. Ji rankoje gniaužė medžio šakelę su trispalve, laikėsi ramiai ir oriai.

Tos nepamiršamos nakties išpūdzius Jurgis aprašė eilėmis, kurias perskaitė ir renginio dalyviams. Per laiko prizmę žvelgdami atgal savo prisiminimais su susirinkusiais pasidalino ir kiti aktyvūs 1991 m. sausio įvykių liudininkai: Algimantas Sakalauskas, Dainora Šaltienė, Rolandas Kalinauskas, Janina Bredelienė, Algirdas Mockapetris. Kai kurie savo pasisakymuose apgailestavo, kad negalėjo tiesiogiai prisidėti prie svarbių objektų apsaugos Vilniuje, nes tuo metu jie buvo reikalingi Prienuose, Sitkūnuose, Juraguose, kur taipogi tvyrojo karinės grėsmės nuojauta, o sovietiniai veikėjai rezgė provokacijas.

Tuometinė Prienu sąjūdžio tarybos pirmininkė Dainora Šaltienė prisiminė, kaip praleido neramų laiką Sąjūdžio būstinėje. Bendražygiai jos į Vilnių nepaėmė, prisakė budėti vietoje.

Likusi viena žaliame mediniame būstinės namelyje, ji buvo tikra, kad tuoj tuoj subildės laiptai ir sulauks nekviestų svečių. Kažkodėl tuomet jai atrodė svarbu paslėpti rašomąją mašinėlę.

Jautė įtampą, nerimą, gilų liūdesį dėl žuvusių žmonių... Pritardama Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Romo Gudaičio Laisvės gynėjų dienos minėjime išsakytiems žodžiams apie tylą, bet tikrą patriotizmą, kylantį iš širdies, Dainora Šaltienė pastebėjo, kad šio slapto ginklo reikia ir šiomis

dienomis.

Aviatorius Rolandas Kalinauskas sakė sostinėje budėjęs diena kita anksčiau, nei vyko minėti įvykiai. Užtat jis papasakojo, kaip nuo okupantų užmačių buvo slepiami Pociūnų aerodrome buvę lėktuvai.

Buvęs Prienu sąjūdžio tarybos narys Algirdas Mockapetris prisiminė, kaip Sąjūdžio vyrai ir moterys darbavosi, kad priartintų Lietuvos laisvę. Jis pats turėjo užduotį palaikyti ryšius su sovietinėmis karinėmis struktūromis: milicija, kariuomene, kariniu komisariatu, dalyvavo susitikimuose, kur vedė aiškinamąjį darbą, bandė patraukti į savo pusę, sumažinti įtampą. Jis bendravo su jaunuoliais, šaukiamais į sovietinę tarnybą, palaikyti juos morališkai, sakant, kad Lietuvoje jų reikia labiau. Tokią agitaciją vykdė iki tol, kol sąjūdiečiui užsidarė komisariato durys.

Algimantas Sakalauskas Sausio 13-ąją budėjo prie svarbių įstaigų Prienuose, sekė sovietinių aktyvistų judėjimą. Linkėdamas tokio užsidegimo ir vienybės, kokia buvo jaučiama tautos atgimimo pradžioje, jis uždavė retorinį klausimą: kada vėl sugrįšime prie tokio pajautimo ir bendrystės, kaip anuomet.

Janina Bredelienė – to meto patriotų ištvermės pavyzdys, ji pasakojo prie svarbių objektų budėjusi kelias naktis. Grįždavo tik

trumpam numigti, nueidavo į darbą, o vakare vėl išvykdavo. Pradžioje – atsiliepė į kvietimą vykti prie Aukščiausiosios Tarybos, kitas naktis leido prie Juragių retransliacijos stoties. J. Bredelienės teigimu, nors spaudė šaltis, prie laužų, už savadarbių barikadų susibūrę žmonės jautėsi artimi, dainavo, šildėsi arbata. Jai ypač įstrigo Kauno aukštųjų mokyklų studentų patriotinis nusiteikimas.

Kai vyko Sausio 13-osios įvykiai, Prienu rajono savivaldybės vicemerui Deividui Dargužiui buvo vos šešeri, tačiau jo atmintyje išlikęs vaizdas: tėvai sėdi prigludę prie televizoriaus, susirūpinę klausosi transliacijos iš Vilniaus, iš jų veidų jis suprato naujienų svarbą. Pasak vicemero, po daugelio metų unikalų iš pirmų lūpų išgirsti tai, kas tuomet dėjosi prie Televizijos bokšto, parlamento, kitų strategiškai reikšmingų objektų. Jis padėjo parodos autoriui, pasisakiusiems prieniečiams, primindamas, kad atmintis gyvuos tol, kol ja dalinsimės su kitais. Palinkėjo Laisvės gynėjų dieną pagerbti ne tik tylos minute, bet ir savo kasdieniais darbais.

Renginio dalyviams, savo prisiminimais sukūrusiems jautrią praeities įvykių retrospektivą, padėjo ir Prienu Justino Marcinkevičiaus viešosios bibliotekos direktorė Daiva Čepeliauskienė.

Dalė Lazauskienė
Autorės nuotraukos

Žiemos rūpesčiai ir patarimai

Parkritau ir susitrenkiau ranką. Ką daryti?

Šių metų baltoji žiema negaili mums gražių peizažų, puraus sniego, deja, ir skausmingų traumų. Kaip padėti sau pirmosiomis valandomis po kritimo?

Ramybė ir šaldymas

Jeigu paslydome ir parkritome, bet trauma lengva ir judėjimo funkcija nesutrikusi, patartina 1–3 paras pabūti ramiai. Nuo skausmo išgerti priešuždegiminių vaistų.

Pasak gydytojo traumatologo Rimvydo Narbuto, jeigu judesio metu galūnę tempia, skauda, suteikite jai ramybę, nejudinkite. Traumos gydymo metodika RICE: ramybė – ledas – suspaudimas – pakėlimas. Pirmiausia ant skausmingos vietos uždėkite ką nors šalto, pavyzdžiui, ledo, šaldytų daržovių, tik būtina jas įvynioti į rankšluostį (kad oda nesusaltų) ir palaikykite 20–30 min. Per pirmas 24 valandas kartokite šią procedūrą 3–4 kartus. Tai sumažins tinimą, skausmą ir uždegimą. „Po šaldomo kompreso galūnę šiek tiek pamankštinkite, kad apsaugotumėte nuo raumenų spazmų. Tada suspauskite skaudantį sąnarį stipriu elastiniu tvarščiu – nei per ankštai, nei per laisvai. Pastebėjus, kad pirštai nutirpo, mėlynuoja, skubiai atlaisvinkite tvarstį,“ – atkreipia dėmesį gydytojas.

Dėmesio: jeigu skausmas stiprėja palaipsniui, galima įtarti sumušimus ar patempimus, tada skubios pagalbos nereikia. Sumušimų bei patempimų išprovokuotas skausmas piką pasiekia ne iš karto, neretai – tik kitą dieną. Jeigu nugriuvus, pasitempus, susitrenkus atsistojate ir nueinate savais keliais, tačiau kitą dieną jums stipriau skauda, tinsta, mėlynuoja, lūžis mažai tikėtinas. Jeigu kyla klausimų, verta pasikonsultuoti su savo šeimos gydytoju.

Pasak jo, sužeistą galūnę derėtų laikyti aukščiau, pakėlus iki širdies lygio, kad sumažėtų skausmas, tinimas, vidinis kraujavimas. Jei sužeista ranka – ją pariškite, jei koja – padėkite ją ant kėdės, o miego metu padėkite ant pagalvės.

• *Po trijų – keturių dienų sumuštą vietą patepkite gydomuoju geliu.*

Kada kreiptis pas gydytoją?

Pasak pašnekovo, jeigu skausmas, tinimas, taikant minėtas priemones, neatsilgsta, o stiprėja, galūnę deformavosi; įtariate sunkesnę traumą, kaulo lūžimą, būtinas vizitas pas gydytoją traumatologą. Traumatologijos skyriuje bus atlikti tyrimai ir nustatyta tiksli diagnozė.

• *Atsitikus rimtesnei traumai, gydytojas traumatologas ortopedas, atsižvelgiant į traumos pobūdį, pritaikys jums tinkamą imobilizaciją: gipsą, plastiko įtvarą arba nukreips į ortopedijos įmonę sudėtingesnių gaminų pritaikymui.*

Veronika Pečkienė

PR Kaip pasirūpinti savo automobiliu lauke

Žiemos oro sąlygos lauke laikomiems automobiliams kelia įvairių techninių ir eksploatacinių iššūkių. Prognozuojama, kad artimiausią savaitę naktimis oro temperatūra laikysis žemiau 10 laipsnių šalčio, ir tai nėra gera žinia vairuotojams. Pasak ekspertų, šaltis mažina automobilio akumulatoriaus efektyvumą, sutrikdo stabdžių darbą po ilgesnio stovėjimo, o dėl drėgmės ir žemos temperatūros gali užšalti durys ir spynelės.

Kaip pastebi Giedrius Petrikas, „Lietuvos draudimo“ transporto žalų skyriaus vadovas, dėl prastesnio matomumo ir tamsos, netinkamo padangų slėgio ar neparuoštų žibintų ir šoninių veidrodėlių žiemą išauga ir eismo saugumo rizika. Todėl tinkama automobilio priežiūra tampa būtina sąlyga saugiam ir sklandžiam važiavimui automobiliu.

„Akivaizdžiai silpnoji automobilio vieta žiemos metu paspaudus šalčiui – akumulatorius. Esant žemai oro temperatūrai, jo talpa gali sumažėti net iki 30–50 procentų, todėl padidėja rizika, kad po šaltos nakties neužsives net ir techniškai tvarkingas automobilis. Papildomą apkrovą jam sukulia dažni ir trumpų atstumų važiavimai, kai akumulatorius nespėja pilnai įsikrauti. Tad žiemą reikėtų periodiškai nuvažiuoti automobiliu ilgesnį maršrutą, kuris leistų atkurti akumulatoriaus įkrovą,“ – sako G. Petrikas.

Pasak eksperto, prieš didelius šalčius patariama patikrinti akumulatoriaus būklę ir, siekiant išvengti netikėtų situacijų, automobiliuje reikėtų turėti užvedimo laidus arba nešiojamą akumulatoriaus užvedimo įrenginį, vadinamąjį „boosterį“.

Kaip išvengti šalčio nemalonumų

Pasak G. Petriko, šaltuoju metų laiku papildomo dėmesio reikalauja ir automobilio durys, spynelės bei sandarikliai. Dėl drėgmės ir žemos temperatūros durų tarpinės gali prišalti, o spynos – užšalti. Tokie netikėtumai vairuotojams visada sukulia papildomo streso.

„Norint išvengti nemalonių siurprizų po šaltos nakties, durų tarpinėms rekomenduojama naudoti silikoninį pieštuką arba tepalą. Tai veiksminga prevencinė priemonė, padedanti išvengti jų prišalimo. Spynoms patariama turėti specialų atitirpiklį, kurį svarbu laikyti ne automobilyje, o namuose ar kišenėje. Taip pat prieš didelius šalčius rekomenduojama automobilio neplauti, jei nėra galimybės jo kruopščiai išdžiovinti“, – komentuoja G. Petrikas.

Ekspertas pastebi, kad žiemos metu ypatingos priežiūros reikalauja ir automobilio stiklai bei kėbulas. Automobilio kėbulo valymas žiemą turėtų būti atliekamas specialiai tam skirtomis priemonėmis. Sniegą ir ledą rekomenduojama šalinti tik minkšta, specialiai tam skirta šluotele – jokiū būdu ne kastuvėliu ar buitine šluota.

„Sniegą ir ledą nuo automo-

bilio svarbu valyti švelniai, nes sukietėjusio sniego ar ledo šalinimas jėga gali pažeisti automobilio dažų sluoksnį ar net stiklą, o tokie pažeidimai vėliau gali lemti papildomas remonto išlaidas. Taip pat rekomenduojama pirmiausia stiklą atitirpinti, o tik tuomet švelniai valyti, taip išvengiant įbrėžimų ir pažeidimų. Ir jokiū būdu nenaudokite karšto vandens, nes staigus temperatūrų skirtumas gali suskaldyti stiklą“, – sako G. Petrikas.

Pasak draudimo bendrovės atstovo, kai automobilis ilgesnį laiką stovėjo nenaudojamas, ypač atsargiai reikėtų elgtis su stabdžių sistema. Dėl drėgmės, šalčio ir ilgesnių automobilio nenaudojimo laikotarpių stabdžių diskai gali „sulipti“, todėl pradėjus važiuoti rekomenduojama judėti lėtai, vengti staigių manevrų ir pirmuosius kilometrus stabdyti švelniai, leidžiant stabdžių sistemai palaipsniui atsistatyti.

Tinkamai parinkta stovėjimo vieta taip pat palengvina automobilio paruošimą kelionei ir sumažina žiemos metu atsirandančių techninių problemų riziką. Draudimo ekspertas per šalčius, esant galimybei, automobilį pataria laikyti garaže – tai padeda apsaugoti jį nuo tiesioginio šalčio, sniego ir ledo poveikio.

„Alternatyva gali būti stoginė, po kuria automobilis mažiau apšąla ir neapsninga. Dar palankesnė aplinka – požeminė stovėjimo aikštelė, kurioje temperatūra dažniausiai nenukrenta iki neigiamos“, – pastebi G. Petrikas.

(Nukelta į 7 p.)

PR Kas atsako už sniego valymą prie daugiabučių: tai gyventojų, administratorių ar savivaldybės pareigos?

Lietuvoje atšalus orams pagaliau sugrįžo ir ilgai lauktas sniegas. Deja, kartu su galimybe džiaugtis žemiškais vaizdais už lango, didelis sniego kiekis sukelia ir praktinių rūpesčių – nuo sniego valymo nuo namų stogų iki slidžių šaligatvių bei kiemų. Ypač aktualus tampa klausimas, kas privalo rūpintis sniego valymu daugiabučių namų teritorijose ir kas atsako už galimus incidentus.

Tokias situacijas komentuoja advokatų profesinės bendrijos AVOCAD teisininkas Rokas Puodžiūnas, atkreipdamas dėmesį į tai, kad atsakomybė dėl sniego valymo ir teritorijos priežiūros kyla ne „iš įpročio“, o tiesiogiai iš teisės aktų.

Civiliniame kodekse nurodyta, jog butų ir kitų patalpų savininkai (naudotojai) bendrojo naudojimo objektus privalo valdyti, tinkamai prižiūrėti, remontuoti ar kitaip tvarkyti. Tai reiškia, kad butų savininkai atsako tik už tuos objektus, kurie jiems priklauso bendrosios dalinės nuosavybės teise.

Šiuo atveju butų savininkams tenka pareiga rūpintis ir tuo žemės sklypo plotu, kuris įstatymų nustatyta tvarka yra priskirtas daugiabučiui gyvenamajam namui – t. y. kai žemės sklypas yra suformuotas ir perduotas namo savininkams valdyti.

Daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektams valdyti butų ir kitų patalpų savininkai steigia bendriją, sudaro jungtinės veiklos sutartį arba pasirenka bendrojo naudojimo objektų administratorių. Tačiau, kaip pabrėžia teisininkas, nepriklausomai nuo pasirinktos valdymo formos, pareiga rūpintis priskirtu žemės sklypu ir jo priežiūra – įskaitant sniego valymą – išlieka:

• bendrijos pirmininkas atsako už bendrojo naudojimo žemės sklypo naudojimą ir tvarkymą pagal įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus;

• bendrojo naudojimo objektų administratorius, vadovaudamasis teisės aktais, reglamentuojančiais pastatų, jų inžinerinių sistemų, potencialiai pavojingų įrenginių naudojimą ir priežiūrą, žemės sklypų priežiūrą, organizuoja namo techninę priežiūrą, bendrosios dalinės nuosavybės teise ar kitais įstatymų nustatytais pagrindais patalpų savininkų naudojimo ir valdomo žemės sklypo priežiūrą;

• jungtinės veiklos sutartimi siekiama nustatyti daugiabučio namo patalpų savininkų bendrąsias teises, pareigas ir interesus, susijusius su namo bendrojo naudojimo objektų ir įstatymų nustatyta tvarka namui priskirto žemės sklypo valdymu, naudojimu ir priežiūra.

Esminė taisyklė tokia: už švarų ir nukastą daugiabučio namo kiemą atsako žemės sklypo savininkas. Atitinkamai daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų valdytojas (bendrija, jungtinės veiklos sutartimi veikiantys savininkai ar administratorius) privalo rūpintis tik tuo žemės sklypu, kuris yra jam priskirtas ir perduotas valdyti. Šią pareigą nustato ne tik Civilinis kodeksas, bet ir poįstatyminiai teisės aktai. Jeigu žemės sklypas daugiabučiui namui nėra priskirtas arba jis nėra perduotas valdyti butų savininkams, atsakomybė už jo priežiūrą tenka savivaldybei. Tokiu atveju būtent savivaldybė privalo organizuoti sniego valymą,

slidumo mažinimą ir kitus teritorijos priežiūros darbus.

Kalbant apie daugiabučio namo stogo priežiūrą, situacija yra dar aiškesnė. Jei ant stogo kaupiasi sniegas ar formuojasi ledo varvekliai, galintys kelti pavojų praeivių sveikatai ar turtui, pareiga tuo rūpintis tenka pastato savininkui ar savininkams. Tai laikoma viena iš esminių statinio saugios eksploatacijos pareigų.

Statinių priežiūros reikalavimai yra detalizuoti statybos techniniame reglamente STR 1.07.03:2017 bei kituose teisės aktuose. Pavyzdžiui, šiame reglamente aiškiai nurodyta, kad turi būti užtikrinta, jog nesikaupytų sniegas ir ledas prie statinio sienų, švieslangių, langų ir kitų vertikaliųjų atitvarų paviršių. Jeigu sniegas ar ledas vis dėlto susikaupia, jie turi būti pašalinti nuo pastato paviršiaus ne mažesniu kaip 2 metrų atstumu.

Be to, reglamentas įpareigoja periodiškai šalinti nuo statinio ir jo konstrukcijų susikaupusį sniegą, vandenį, dulkes ir kitokias sąnašas. Taip pat nustatyta pareiga reguliariai valyti dulkes, tepalus ir kitokius teršalus nuo šildymo, vėdinimo, vandentiekio, kanalizacijos bei kitų inžinerinių sistemų ir įrenginių, siekiant užtikrinti saugią ir tinkamą pastato eksploataciją. Nesirūpinant stogo priežiūra žiemos laikotarpiu ir neužtikrinant saugios aplinkos gali kilti civilinė atsakomybė, jei dėl to padaroma žala kitam asmeniui ar turtui.

Civiliniame kodekse nustatyta, kad žala, padaryta dėl pastatų, statinių ar kitokių konstrukcijų trūkumų ar sugriuvimo, privalo atlyginti šių objektų savininkas arba valdytojas, nebent būtų įrodyta, jog žala kilo dėl nenugalimos jėgos arba paties nukentėjusiojo tyčios ar didelio neatsargumo. Valdytoju laikomas asmuo, kuris objektą turi savo žinioje ir kuriam yra pavesta jį eksploatuoti, prižiūrėti ar tvarkyti, nepriklausomai nuo to, ar jis formaliai laikomas savininku.

Teismų praktika nuosekliai patvirtina, kad vienas iš esminių statinių techninės priežiūros tikslų yra pareiga užtikrinti, jog prie pastato sienų, langų, švieslangių ir kitų vertikaliųjų paviršių nesikaupytų sniegas ir ledas, o jiems susikaupus – būtų laiku pašalinti siekiant išvengti pavojaus žmonėms ir turtui. Sistemškai vertindamas galiojančią teisinę reguliavimą, teismas pripažino, kad gyvenamojo namo administravimas apima ne tik ledo varveklių, bet ir sniego šalinimą nuo stogo, net jei tokia pareiga nėra tiesiogiai įvardyta atskiruose nuostatuose, nes ji kyla iš bendros pareigos užtikrinti saugų statinio ir jo konstrukcijų naudojimą, todėl namo administratorius laikytinas gyvenamojo namo valdytoju.

Konkrečioje byloje buvo

(Nukelta į 7 p.)

Nemumėlis

Partizanas

Romaldas ZABULIONIS

Dominykui šešeri su trupučiu. Mokykla ir pirma klasė tik kitamet, o dabar vasara, pasileidusi gelsvus plaukus, vilnija laukais, paupių, paežerių lankomis. Pavakarys. Miestelio pagrindine gatve nudarda vienas kitas vežimas, traukiamas arklių, becaksinčių savo kaustytomis kanopomis į kieta bruką. Vaikas glaudosi užu storakamienio beržo, laukdamas atvažiuojančio kokio nors motorinio transporto – jie pasirodo retai ir visada įdomu pažiopsoti ar dar ką nors iškrėsti. Nežinia kodėl dažnai kildavo nenugalimas noras artėjant automobiliui arba nors traktoriui staiga šokti ir pėbėgti skersai kelią. Ne jam vienam tai rūpėdavo padaryti, lakstė prieš atvažiuojančias mašinas ir kiti miestelio vaikai. Žaisdavo vadinamus „nervus“. Na, ne visi, bet kas antras ar trečias tai jau taip, ypač berniukai. Prabėgti prieš pakinkytą į vežimą arklį buvo labai pavojinga, nes žvitresnis važnyčiotojas, turėdamas ilgesnį botagą, galėdavo pasiekti nuogas trumpakelnių blauzdas ar nugara.

Tolumoje pasigirdo motorų ūžesys, daugybės sunkių ratų bildesys. Artėjo Dominykui dar niekada nematyta karinių sunkvežimių kolona. Berniūktis iš nuostabos net nutirpo. Pasisekė! Gaila, kad arti nėra nė vieno draugo ir nebus kam apie jo žygdarbį paliudyti. Praleidęs priekyje voros važiuosį „viliuką“ (mažą armijos visureigį), vaikas šoko bėgte skersai gatvę prieš pat ilgasnukio „ziso“ nosį. Pasigirdo graudžiai biauirus stabdžių cypimas ir po akimirkos trenksmas bei geležies žlegėjimas. Į staiga stabdžiusį sunkvežimį rėžėsi kitas, kuris riedėjo trumpu atstumu nuo esančio priekyje. Dominykas to nematė, bet jausdamas visa esybe, kad žiauriai prisidirbo, skuodė į pakalnę kaip kiškis į šonus nesimėtydamas: per kaimynų bulves, vėliau per miežius, per paežerės pievą – kad tik kuo geičiau pasiektų karklais apžėlusio upelio žiotis, besijungiančias su ežeru. Vaikigali prisivyti bandė iš sunkvežimio iššokęs kareivis vis šaukdamas vaikui negirdėta kalba:

– Stoj. Stoj sukinsin, stoj bandit, stoj!

Nors Dominykas nemokėjo nė vieno rusiško žodžio, bet puikiai suprato, kad jam yra liepiama sustoti. Tik mažoje galvelėje rėkė rėkė mintis:

– Nėra durnių, pagaus, tai bus šakių šakės.

Pagaliau – upelio gilokas ir maurais aptrauktas, prieš ežerą beveik stovintis, vanduo. Dominykas dar nelabai mokėjo plaukti. Brido, stengdamasis kuo tyliau. Stvarstėsi gumbuotų medžių šaknų, aštrių viksvų, – visko, ką galėjo pasiekti, liaunas vaiko kūnas be garso nu-

tolo apie šimtą žingsnių nuo upelio žiočių ir mirko iki pažastų vandenynje, o galvą ir pečius maskavo vėli žolių karalija. Braškėjo sausesnės paežerės krūmų šakos – jo vis dar ieškojo, ir berniūktis bijojo, kad sekliai neišgirstų jo garsiai besidaužančios širdies ir nepakiltų į orą artimoje protakoje besiturškiančios antys. Po keliolikos minučių persekiotojų sunkių kareiviškų batų žingsniai nutolo, nuo kalnelio girdėjosi svetimos kalbos šūkavimas, pradėjo dundenti motorai. Matomai, kolona pradėjo judėti. Po truputį viskas rimo, tik Dominyko slėptuvės ir verksmo vietoje vis tankiau sujudėdavo nendrės, vaikui teko pradėti kovą su dėlėmis, kurios, pajutusios mirkstantį subraižytą kūną, užsimanė paragauti jo kraujo. Atitrauki vieną gliūtų padarą, o į jo vietą prisistato du ar trys. Trumpos kelnės, berankoviai ploni marškinėliai – prasta apsauga nuo kraujo ištroškusių siurbėlių. Šiuose kraštuose dėles vadinavo kumedėlėmis (trumpinys – kumelinės dėlės). Artėjo pralaimėjimo nuojauta. Iki tol verkė be garso mūsų banditėlis pradėjo kūkčioti. Jisai nežinojo, kad pagalba jau suka didelį lanką paežere ir po truputį artėja.

Aleksas, po darbų kalvėje, sparchiu žingsniu skubėjo namo. Iš draugų buvo nugirdęs, kad prie jo kiemo ilgokai stovėjo kariškos mašinos. Darėsi neramu. Žmona, kaip sužeista paukštė, mojavo rankomis, verkė ir nieko dorai nepaaiškino. Suprato tik tiek, galimai kariškių išsigandęs pabėgo ir kažkur ilgam dingo vyresnėlis sūnus. Pagal sunkvežimio stabdymo žymes ir pavarvėjusių skysčių pėdsakus tėvas suprato, kad čia įvyko kažkas rimta. Gerai dar, kad jokių kraujo žymių nebuvo. Trumpam prisėdęs ant pasienyje tįsojusio suolo, neklausydamas ir negirdėdamas šeiminingės rypavimų, giliai mąstė. Nuojauta jam šnibždėjo, kad vaikas kažką negero iškrėtė ir, bijodamas pasėkmių, pasislėpė. Tik kur?..

Kilo nuo suolo, pasisukinėjo gatvės pakraščiais, žvilgtelėjo ir į kaimynų bulvių sklypelį. Tenai pastebėjo sunkaus bato numintą bulvių kerą, o greta ir mažos basos kojos pėdsaką. Kryptis aiški – pakalnė, upelis, paežerė... Tėvas atidžiai apsidairė – matėsi, kad kaimyno gryčios lange porą kartų sujudėjo lango užuolaida, tai keletai sekundžių žvilgsnį įrėmė tenai. Buvusiems prie lango tapo aišku, kad juos pastebėjo ir prasitarti apie Alekso veiksmus nebeturi jokios teisės. Nes tas, būdamas nemenko sudėjimo ir smarkaus būdo, prapilepėjusių tikrai ramybėje nepaliks.

(Nukelta į 6 p.)

„Apšerkšniję mūsų žiemos / Balta balta, kur dairais.“ Salomeja Nėris

Žiemos rytas pas mamą

Angelė JUODZEVIČIENĖ

Pagaliau tikras lietuviškas sausis. Taip ilgai lauktas, beveik toks pat, kaip vaikystėje, šaltis ir sniego pusnys. Pasakiška žiema. Pravėrus rytais lauko duris, tave pasitinka šerkšno alsavimas, mieguistos, apsnigtos obelų šakos ir vėl užsnigti tik vakar nukasti takeliai.

Pasiėmusi ragažes, skubu į malkinę, prisikraunu malkų, pasidedu jas prie durų ir čiumpu sniego kastuvą. Reikia nukasti takus, kad neprineščiau sniego į namus. Lengvas speigas žnaibo pirštus, bet kumštinės žieminės pirštinės saugo mane.

Kasu sniegą. Smagu. Kastuvus protarpiais užkliūna už po sniegu pasislėpusių tako plytelių. Sniego beveik sulig keliais. Matau, kaip mama susirūpinusi žiūri pro langą. Ji pakelia ranką ir pamoja man, kviesdama grįžti į pirkia. Šypteliu sau – ji, turbūt, galvoja, kad tik aš nesušalčiau ir koks vargas tokiaime šaltyje dirbti. Koks čia darbas – tai malonumas. Lengva ryto mankšta.

Matau, kaip keliu pravažiuoja keletas mašinų. Sniegą valančios mašinos šį rytą dar nevažiavo, tad kelias dar nenuvalytas. Slidu turėtų būti, todėl niekas per daug neskuoba. Nukasusi sniegą iki pat kelio, įsitikinu, kad buvau teisi – kelyje tik mašinų provėzos. Norėčiau dar pavaikščioti ir pasiklausyti girgždančio sniego, bet šiai akimirkai

lauke daugiau nebėra ką veikti.

Atnešusi malkas, užkuriu ugnį. Pritūpusi prie krosnies, jaučiu, kaip vis tik lengvai užgelia sušalę kojų pirštai. Įsidegusios malkos traška, pamažu sukurdamos jaukų sklindančios šilumos jausmą. Žiūrėdama į ugnį, prisimenu mamos pasakojimą, kaip ji mano mažąjį broliuką išmokė džiaugtis ugnimi krosnyje, o ne vienam lauke, už kluono...

Gera. Nuostabiai geras jausmas tėvų namuose. Už lango šalta, snieguota žiema, o virtuvėje – spragginčios sausos malkos. Užkaičiu

virdulį – tuojau gersime kavą su pienu.

Po minutėlės sąmonę užguls reikalai ir rūpesčiai. Natūralu. Prasiėdęs dar vienos dienos kasdienis ritmas. Bet šis trumpas pusvalandis – nuo pirmo šalčio gūσιο žnybtelėjimo į veidą vos pravėrus duris iki užkurtos ugnies spragsėjimo – ši trumpa laiko akimirka tarsi tolimas aidas. Ji primena ir vaikystės žiemos. Gal netgi ne tai, o kažką kitą, labai brangaus ir pasiilgto. Kai nėra skubėjimo. Kai tiesiog gera būti dabar ir čia.

Palma PUGAČIAUSKAITĖ

*neužsigėrus sniego vynu karštu
nei senio šalčio ūsu nebučiavus
nejutus skonio vasarą lietaus
bandei gyvenimą pažint
nei vieno žodžio nesupratus
pritaikė muzikai natas
nenumirei kai pragaro šaukeis
ir vieno savo šokio nesušokus
bandei gyvenimą suprast
kvaila kaimietė gal esi
kalbi lyg ragana
be šluotos
...kai naktį sniegas
raudonu vynu pavirto
nykštukas mažas
virto pajacu
o tu juokeis lyg išprotėjus
laiminga gal norėjai būt
bent vieną naktį
pilnačiai praėjus*

*...tik nieko nerašyk
Sniege
Nereikia –
Žodžių nesupras
Jei troškulus kankins
Jo atsigerki
Skaidraus šaltinio
Lyg
Švento
Lyg brangaus*

*Vandens
– kai mirs paparčiai
Žiemą
Juos pagirdyti
Gali
Stebklų
Būna
Kai užpusto
Auksinę plunksną*

*nekvieski šokiui
tik žiemos
jei vasaros
sutaupius –
ir krosnyje
dar karštas
alksnis –
vynas taurėje –
ir cigaretės dūmas šiltas –
nekvieski
dar žiemos
– ateis ir neprašyta –
– kadaise eidavom
be kvietimų –
paprastai –
ne į svečius –
pabūt drauge
kur
žmonės –
kvietimų nerašyki
ir senio šalčio
nieko neprašyki –*

*..bažnyčios šauksmo
neišgirdus
maldai vėl klaupeisi
Dangaus prašydama
atsiprašydama
be žodžių kalba
sau
sakei
žiūrėk į vandenį ilgai
nuo upės išgirdai
dvejonės nepadės
ir net visi dievai
jei nersi
nerk ir vėl
giliai
jei šoksi
šok
tik iš aukštai
...save surinkus
vėl ir vėl
klaupeisi...
tik meilei
nesimelski
mylėti nemaldauki
nemoki plaukti
gimus ežere
juokauti mėgsti
tuomet
pasieki jūrą
eidama
upe*

*kai sniegės
žemę puošė
ir ruošėsi Kalėdoms
lietaus lašai
lyg ašara iškrito –
– žiemos pavasariais pavirto –*

PR Aktualu auginantiems vaikus: kas priklauso gausioms šeimoms?

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija primena, ką valstybė garantuoja gausioms šeimoms. Gausia šeima laikoma tokia šeima, kurioje auginami, globojami trys ir daugiau vaikų.

„Gausios šeimos yra mūsų valstybės stiprybė ir ateities pamatas. Labai svarbu, kad šeimos drąsiai ryžtųsi susilaukti daugiau vaikų, žinodamos, jog valstybė yra jų partnerė – padedanti, palaikanti ir kurianti saugią aplinką auginti vaikus. Investuodami į šeimas, investuojame į visos šalies gerovę“, – sako socialinės apsaugos ir darbo ministrė **Jūratė Zailskienė**.

Didesni vaiko pinigai. Kiekvienam vaikui Lietuvoje kas mėnesį mokama išmoka vaikui arba kitaip – vaiko pinigai. Jie priklauso iki vaikas sulaukia 18 metų. Išmoka gali būti mokama ir ilgiau, tai yra iki 23 metų, jeigu vaikas mokosi pagal bendrojo ugdymo programą, įskaitant ir besimokančius profesinio mokymo įstaigose, kai į mokymąsi įtraukta bendrojo ugdymo programa (įskaitant asmenis akademinį atostogų, suteiktų dėl ligos arba nėštumo ir gimdymo ar atostogų vaikui prižiūrėti, laikotarpį).

Nuo 2026 m. išmoka vaikui – 129,5 euro. Vaikams iš gausių ar nepasiturinčių šeimų, taip pat vaikams, turintiems negalią, prie vaiko pinigų skiriama ir papildoma 76,2 euro dydžio išmoka per mėnesį. Taigi gausios šeimos vaikas kas mėnesį gauna 205,7 euro.

SVARBU. Gausiai šeimai papildomai skiriamas mokymai vaikui, pilnamečiai vaikai iki 24 metų, kurie mokosi pagal bendrojo ugdymo programą, profesinio mokymo programą ar studijuoja aukštojoje mokykloje, yra įskaitomi į savo šeimos sudėtį, nevertinant jų gaunamų pajamų. Pavyzdžiui, jeigu šeima augina tris vaikus, du nepilnamečiai ir vieną pilnamečių vaiką, kuris studijuoja aukštojoje mokykloje, pilnamečias vaikas nebeturi teisės gauti išmokos, bet jis įskaitomas į šeimos sudėtį, todėl šeima laikoma gausia ir kitiems dviem nepilnamečiams vaikams išmoka vaikui skiriama kaip gausios šeimos vaikams.

Didesnė vienkartinė išmoka gimus vaikui. Kiekvienam gimusiam vaikui Lietuvoje išmokama vienkartinė išmoka. Vienkartinė išmoka vaikui nuo 2026 m. pradžios padidėjo iki 814 eurų, o nuo 2026 m. birželio 1 d. ji dar padidės 222 eurais – iki 1036 eurų. Gimus vaikui, asmuo dėl vienkartinės išmokos skyrimo gali kreiptis per 12 mėnesių nuo vaiko gimimo dienos.

Nemokamas maitinimas ir parama mokinio reikmenims įsigyti. Mokiniai turi teisę į nemokamus pietus ir į 148 eurų dydžio paramą mokinio reikmenims įsigyti, jeigu vidutinės pajamos vienam šeimai nariui per mėnesį yra mažesnės nei 349,5 euro.

Išimtiniais atvejais: ligos, nelaimingo atsitikimo, netekus maitintojo, kai motina ar tėvas vieni augina vaiką (vaikus), kai šeima augina tris ir daugiau vaikų ar bent vienas šeimos narys yra su negalia, patikrinus šeimos gyvenimo sąlygas, nemokamas maitinimas ir parama mokinio reikmenims įsigyti gali būti skiriama, kai vidutinės

mėnesio pajamos asmeniui yra mažesnės kaip 466 eurais.

Mokiniam, kurių vidutinės mėnesio pajamos asmeniui mažesnės nei 349,5 euro (išimtiniais atvejais – 466 eurais), gali būti skiriamas nemokamas maitinimas vasaros atostogų metu mokyklų organizuojamose vasaros poilsio stovyklose.

Apskaičiuojant vidutinės mėnesio pajamas, tenkančias asmeniui, į pajamas nėra įskaitomi vaiko pinigai (ir universali, ir papildomai skiriama išmoka vaikui) ir, priklausomai nuo šeimos sudėties ir vaikų skaičiaus, 25–40 proc. su darbo santykiais susijusių pajamų, nedarbo socialinio draudimo išmokos.

Šeimos kortelė. Gausios ar auginančios vaikų su negalia šeimos gali pasinaudoti Šeimos kortele, užtikrinančia specialias vienkartinės ar daugkartinės lengvatas, paslaugas, privilegijas ar nuolaidas partnerių suteikiamoms prekėms, paslaugoms, renginiams.

Prašymą išduoti Šeimos kortelę galima pateikti Socialinės paramos šeimai informacinėje sistemoje (SPIS) patvirtinant suformuotą preliminarų prašymą arba prašymą užpildžius savarankiškai, taip pat prašymą galima pateikti paštu arba atvykus į Socialinių paslaugų priežiūros departamentą. Daugiau informacijos: www.seimos-kortele.lt

Mamadieniai/tėvadieniai. 2 papildomos poilsio dienos per mėnesį priklauso kiekvienam iš tėvų, auginančių 3 ir daugiau vaikų iki 12 metų. Už šias dienas mokamas jo vidutinis darbo užmokestis.

Šis papildomas poilsio laikas gali būti panaudojamas ir kitaip. Pavyzdžiui, jeigu darbuotojui priklauso 2 papildomos poilsio dienos per mėnesį, jis gali prašyti sutrumpinti darbo laiką 4 valandomis per savaitę. Pavyzdžiui, kiekvieną penktadienį ar kitą savaitės dieną mama ar tėtis gali dirbti 4 valandomis trumpiau arba keturias dienas per savaitę po 1 valandą trumpiau.

Nepasiturintiems šeimoms – didesnės subsidijos įsigyjant pirmą būstą. Šeimoms, auginančioms 3 ar daugiau vaikų ir (ar) 3 ar daugiau vaikų, kuriems (ar vienam, ar keliems iš jų) nustatyta nuolatinė globa (rūpyba), jeigu jos gavo valstybės iš dalies kompensuojamą būsto kreditą, teikiama 30 proc. dydžio subsidija valstybės iš dalies kompensuojamo būsto kredito daliai apmokėti – kredito likučiui ar kredito pradiniam įnašui padengti.

Socialinis būstas – be eilės. Šeimoms, auginančioms 5 ar daugiau vaikų ir (ar) vaikų, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba), taip pat šeimoms, kurioms vienu kartu gimsta trys ar daugiau vaikų,

savivaldybės tarybos nustatyta tvarka socialinis būstas gali būti išnuomojamas ne eilės tvarka.

Gausioms šeimoms taip pat gali būti mokama būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacija, jeigu šeimos atitinka kitus reikalavimus.

Antrojo laipsnio valstybinė pensija mamoms ar tėvams, išauuginusiems 5 ir daugiau vaikų (mirties atveju – iki 8 metų). 148,56 euro (2026 m.) pensija gali būti skiriama senatvės pensijos amžiaus sulaukusiam ar negaliai turinčiam motinai ar tėvui, netekusiems 60 proc. ar daugiau dalyvumo (iki 2023 m. gruodžio 31 d. – darbingumo), jei atitinka įstatyme nustatytas sąlygas (vaikai nepatyrė socialinės rizikos, jiems nebuvo nustatyta laikinoji ar nuolatinė globa, nėra teisti ir kt.). Daugiavaikiam tėvui antrojo laipsnio valstybinė pensija skiriama tik tuo atveju, kai nėra daugiavaikės motinos arba kai daugiavaikė motina neatitinka šiam įstatyme nustatytų antrojo laipsnio valstybinės pensijos skyrimo sąlygų. Pensiją skiria ir moka „Sodra“, ji gali būti mokama kartu su įprasta senatvės pensija. Dėl šios valstybinės pensijos skyrimo daugiavaikės motinos ar tėvai turėtų kreiptis į „Sodrą“.

Šalpos senatvės pensija tėvams, išauuginusiems 5 ar daugiau vaikų (mirties atveju – iki 8 metų). 391,50 euro (1,5 šalpos pensijų bazės) pensija gali būti skiriama tėvams, kurie išaugino 5 ar daugiau vaikų, sulaukę senatvės pensijos amžiaus, bet negauna įprastos senatvės pensijos, nes nesukauptė minimalaus stažo. Už išaugintus vaikus šalpos senatvės pensija skiriama ir mokama tik vienam iš tėvų.

Šalpos kompensacijos mamoms, kurios iki 1995 m. sausio 1 d. pagimdė ir išaugino iki 8 metų 5 ar daugiau vaikų, 391,50 euro (1,5 šalpos pensijų bazės) dydžio šalpos kompensacijos skiriamos 5 metai iki senatvės pensijos amžiaus sukakties arba netekus 60 proc. ir daugiau dalyvumo (iki 2023 m. gruodžio 31 d. – darbingumo) ir mokamos tol, kol daugiavaikės motinos įgyja teisę gauti kurią nors pensiją: šalpos pensiją, socialinio draudimo pensiją, valstybinę pensiją ir kt., išskyrus socialinio draudimo našlių pensiją ar vienišo asmens išmoką. Jeigu daugiavaikė mama įgyja teisę gauti mažesnio dydžio pensiją, ji vietoj pensijos gali pasirinkti toliau gauti šalpos kompensaciją.

Dėl šalpos senatvės pensijos ar šalpos kompensacijos daugiavaikės motinos turėtų kreiptis į „Sodrą“.

SVARBU. Gausios šeimos taip pat gali naudotis visomis kitomis socialinėmis garantijomis, kurios taikomos šeimoms su vaikais ar darbuotojams su vaikais, nepaisant jų skaičiaus.

Partizanas

(Atkelta iš 5 p.)

– Einu ieškoti vaiko. O tu būtinai iš kur nors gauk keletą butelių degtinės. Be jos jie mūsų ramybėje nepaliks.

Upelio pakrūmėse neradęs Domyko pradėjo galvoti, o ką gi jis darytų vaiko vietoje? Žinoma, kad bristų vandeniu ir slėptųsi šventryne. Nuėjęs prie santakos išstebeilėjo į ežero priekrantės žolynų karalią. Jokio net menkiausio judesio nematyti. Nori nenori, teko pusbalsiu šūktelėti:

– Domykai, atėik. Nebijok, nemušiu. Atėik! Laiko labai mažai turim. Gelbėtis reikia.

Primerktos, žalsvos akys pamatė, kaip netoli protakos atviro vandens sujudėjo nendrių stiebų viršūnės. Gyvas! Kalvio bei buvusio frontininko širdį nusmelkė džiaugsmo vilties spindulys.

Vaikas, sunkiai iš dumblo traukdamas išbrinkusias, dėlėmis aplipusias kojas, įsitverdamas nendrių stiebų, pradėjo irtis išgirsto šūktelėjimo link. Aiškiau pamatęs labai pamažu siauru ruoželiu judančias vešlaus žolyno viršūnes, Aleksas puolė į priekį ir po kelių akimirku Domykas tvirtai apsikabino Tėvo kaklą. Toli nekeliaivo. Perbridus upelį, lankoje stūksojo baigiančio džiūti šieno kupeta. Prie jos ir prisėdo. Nors vaikas saugiai sėdėjo ant tėvo kelių, jį dažnai supurtydavo šaltas drebulys. Gal tik pusvalandžiui praėjus Domykas pamažu atšilo, jautėsi ramiau, nes žinojo, kad jo tėvas didelis, stiprus, beturintis kietas, bet, reikalui esant, švelnias rankas. Artėjant negandai, suspaustų kietą kumštį, aukštai pakėlęs pagrūmotų ir bėdos trauktųsi šalin. Visai nesinorėjo galvoti, kad tos pačios rankos už iškrėstas šunybės gali gerai iškaršti kailį... Vyrškis, patrinamas pirštus į šalia buvusį smėlėtą kurmiarausį, ilgokai rankiojo išpampusias juodas dėles nuo sūnaus kūnelio. Kartais tėvas atsidusdavo ir tyliai papriekiaštudavo:

– Partizane, tu mano partizane, ar supranti, ką pridirbai? Ir ką dar pridirbsi, ir kuo tu užaugsi?

Įsukęs kraujo dėmėmis išmargintą vaiką į savo plačius, tabaku ir kalvės dūmais dvelkiančius marškinius, Aleksas ėmė brangią naštą į glėbį, lipo kalnelin ir pabeldė į savo dėdės gryčios langą. Domykas, greitomis apipraustas drungnu vandeniu, buvo paguldintas į šiltą gaspadoriaus lovą. Vyras trumpai pasitarė ir, nors jau vėlyvo vakaro sutemos pradėjo vytiotis iš pakluonių, Vincas (Aleksos dėdė) apžergė dviratį ir nuriedėjo snaudžiančio miestelio link, veždamas žinią besiblaškančiai palei kiemo vartus Domyko mamai. Kalvis tą dieną į darbą nėjo. Laukė. Ir tikrai nuojauta neapgavo. Netrukus po pusryčių prie vartų pričiuožė ir sustojo „viliukas“. Iš automobilio išsiritęs nedidelio ūgio, apvalaus kūno sudėjimo, figūra, panašia į pailgą moliūgą, kapitonas jau dairėsi po kiemą. Aleksas gerai mokėjo rusų kalbą. Pasitkęs karininką pasisveikino:

– Zdravje želaju, tovarišč kapitane!

Tas, gudriai prisimerkęs, paklausė, ar namų šeiminkas tarnavo kariuomenėje ir, išgirdęs teigiamą atsakymą, patenkintas šypstelėjo. Taip pat paprašė parodyti vaikus. Aleksas mostelėjo ranka sodelio link, kur po alyvine obelimi kepurnėjosi Domyko brolis – apskritagalvis trumpai apkirptas berniukas, ir su įplaukučius įpintu ružavu kaspinėliu mergaitė. Kapitonas pašaukė užu viliuko vairo sėdėjusį kareivį. Anas, žvilgtelėjęs į vaikus, papurtė galvą ir grįžo prie automobilio. Nekviestas svečias lėtai vaikštinėjo po kiemą, dairėsi po visus pašalius, nuleisdamas galvą vis apie kažką mąstė. Laikas – pagalvojo Aleksas ir kiek galima linksmesniu balsu pakvietė kariškį į gryčią paragauti kuklių vaišių.

Ant stalo puikavosi skaidrus „Stoličnos“ degtinės butelis, pajaustytas baltas sūris, juodos duonos riekelės, nuo vyryklės sklido skanus kepamos kiaušinienės kvapas. Prisėdę vyras ilgai nelaukė, Aleksui įpylus po pusę briaunuotos stiklinės degtinės, abudu maktelėjo. Sutrukė po cigaretes ir maktelėjo vėl. Gaspadorius pagraibė po stalą ir ant stalo vėl išdygo pilna bonka. Užkando. Motina nunešė besitrinančiam prie vartų kareivėliui riekę duonos ir gabaliuką sūrio. Atsirado nemažai kalbos. Kalbėjosi apie karą ir tarnybą kariuomenėje. Kapitono paprašytas šeiminkas parodė karinį bilietą bei frontininko kareivišką knygutę. Aleksas sužinojo, kad gretimose apylinkėse vyksta kariniai mokymai, o vienas padalinys pjauna mišką ir ant aukštumų stato viškas (geodezinius ženklus). Netikėtai karininkas paklausė, gal Aleksas nori už mažą kainą įsigyti malkų, tas greitai sutiko ir ant stalo krašto padėjo visus namie turėtus pinigėlius – tai buvo dvidešimt penki rubliai... (Reikia paminėti, kad kariškiai žodį tesėjo ir kitą dieną į kiemą įriedėjo sunkvežimis su pušiniais rąstais, kuriuos vėliau tėvas vežė prie gaterio ir pjovė sodybos remontui lentas.) Nors Aleksas stipriai apgirtas, bet nė vieno nereikalingo žodžio neprisitarė, nes anksčiau sau įsikalė į galvą – nors jį ir gabalais kapotų, apie Domyko darbus jis neprisitarė.

O po dvidešimties metų jau Domykas, vairuodamas sunkvežimį kažkuriame Dzūkijos tarpumiškių kaime, pamatė, kaip už storo pakelės beržo glustelėjo berniūktis. Iškart supratęs, kas dabar bus, greit perkėlė koją nuo gazo pedalo ant stabdžio. Vaikas šoko per kelią ir nuskuodė į palaukę, kur bulvieną arė ir vis taisėsi smunkančias kelnes smulkaus sudėjimo vyrškis. Domykui einant artyn, artojas su už jo nugaros besislepiančiu berniuku ėmė trauktis atbulas, bet staiga netikėtai linktelėjo ir kažką čiupo nuo arimo. Kietas grumstas skaudžiai dunkstelėjo į Domyko krūtinę. Tas nusišpjoję ir grįžo prie sunkvežimio. Pasitvirtino taisyklė, kad tikras vyras visada bet kokia kaina gina savo vaikus...

Kviečiame teikti prašymus Materialinio nepritekliaus mažinimo programos socialinei kortelei gauti

Informuojame, kad tęsiama Materialinio nepritekliaus mažinimo (MNM) programa – gyventojai gali kreiptis dėl socialinės kortelės.

Teisę gauti paramą pagal MNM programą turi asmenys (šeimos), kai vidutinės pajamos per mėnesį vienam šeimos nariui neviršija 1,5 Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintų valstybės remiamų pajamų (VRP) dydžio per mėnesį, t. y. **349,50 Eur**. VRP dydis 2026 m. – 233 Eur.

Prienų rajono savivaldybėje asmenys turi teisę kreiptis dėl paramos išimties atvejais, jei vidutinės pajamos, tenkančios vienam šeimos nariui per mėnesį, yra didesnės nei 1,5 VRP, tačiau neviršija 2,5 VRP dydžio per mėnesį, t. y. **582,50 Eur**.

Prienų miesto ir Prienu seniūnijos gyventojų prašymai priimami Socialinių paslaugų centro Paramos šeimai skyriuje (N. Gyvenimo g. 1, Prienai) – Irena Danilevičienė, tel. +370 612 55 483; Aistė Morkūnienė, tel. +370 650 72 564;

Šilavoto seniūnijoje – Judita Lučkienė, tel. +370 612 55 413; Naujosios Ūtos seniūnijoje – Paulina Stasiukynė, tel. +370 612 96 482;

Balbieriškio seniūnijoje – Jurgita Petkienė, tel. +370 612 55 468;

Išlaužo seniūnijoje – Rūta Zelenkienė, tel. +370 655 40 353;

Jiezno seniūnijoje – Gintarė

Stankevičiūtė, tel. +370 675 08 443;

Pakuonio seniūnijoje – Lina Tamosiūnienė, tel. +370 612 55 491;

Stakliškių seniūnijoje – Alma Jurkonienė, tel. +370 612 55 406;

Veiverių seniūnijoje – Agnė Petrauskė, tel. +370 691 77919.

Darbo laikas: I–IV 8:00–17:00, V 15.45 val. (prieš šventes dirbama 1 valanda trumpiau).

Pietų laikas 12:00–12:45 val.

Taip pat prašymą galima pateikti per Socialinės paramos šeimai informacinę sistemą (SPIS).

Pildant prašymą reikia pasirinkti (pažymėti) prekybos tinklą, kuriame bus apsiperkama. Prienu rajono savivaldybėje galima rinktis:

UAB „IKI Lietuva“

UAB „Maxima LT“

UAB „Salma“ (Vytauto g. 15A, Jieznas, Prienu r. sav)

L. Dargužienės įmonė „Darguva“ (Kovo 8-osios g. 6, Balbieriškis, Prienu r. sav.)

UAB „Gulbelė“ (Kauno g. 46, Veiveriai, Prienu r. sav.)

Viena šeima gali turėti vieną socialinę kortelę. Su šia kortele galima įsigyti visus maisto produktus ir kitas prekes (pvz., asmens higienos, buitines apyvokos daiktai,

namų švaros prekės, kūdikių prekės, drabužiai, avalynė ir kt.). **Draudžiama** įsigyti alkoholinius gėrimus, tabaką, loterijos bilietus. Taip pat negalima sumokėti už trečiųjų šalių paslaugas.

Pametus arba sugadinus kortelę, dėl naujos kortelės išdavimo reikia kreiptis į tą patį asmenį, kuris išdavė pirmąją kortelę.

Lėšos į korteles pervedamos 4 kartus per metus (kovo, birželio, rugsėjo ir gruodžio mėnesiais) – pervedama po 25 Eur asmeniui maisto produktams ir būtinojo vartojimo prekėms įsigyti.

Primename, kad 2025 metais į kortelę gautą paramą pareiškėjai turi išnaudoti iki 2026 m. kovo 14 d. imtinai, nes vėliau kortelėse esančios sumos bus anuliuotos.

MNM programos lėšos naudojamos ne tik maisto produktams ir būtinojo vartojimo prekėms įsigyti (lėšų pervedimas į paramos gavėjams išduotas socialines ar joms lygiavertes korteles), bet ir papildančioms veikloms finansuoti (pavyzdžiui, įvairūs mokymai, teisinės, medicininės, psichologinės konsultacijos paramos gavėjams).

Daugiau informacijos <https://www.priimk.lt>

Socialinės paramos skyriaus informacija

Žiemos rūpesčiai ir patarimai

Kaip pasirūpinti savo automobiliu lauke

(Atkelta iš 4 p.)

Pagrindiniai automobilio priežiūros žiemą patarimai

• Artėjant dideliems šalčiams reguliariai patikrinkite pagrindinius automobilio eksploatacinius skysčius ir matomumą užtikrinančias zonas: vairuotojams rekomenduojama įsitikinti, ar langų plovimo skystis yra tinkamas žiemai ir atsparus 20-30 laipsnių šalčio temperatūrai.

• Šaltyje krenta padangų slėgis, tad būtina jį reguliariai tikrinti. Netinkamas slėgis gali turėti įtakos ir automobilio valdymui, ir padangų dėvėjimuisi.

• Po kiekvienos kelionės žiemos sąlygomis reikėtų išvalyti ratų arkas. Jose besikaupiantis ir prisilantį sniegas ar ledas gali turėti įtakos važiuojimo komfortui ar net sukelti mechaninius pažeidimus.

• Ne mažiau svarbu užtikrinti, kad būtų nuvalyti žibintai – tai ne tik eismo saugumo klausimas, bet ir kelių eismo taisyklių reikalavimas.

• Net jei automobiliu niekur nevykstate, patariama reguliariai nuvalyti nuo jo sniegą. Mat ilgai besisluoksniuojantis sniegas, ypač esant atodrėkiams, pasunkėja ir gali daryti papildomą spaudimą automobilio konstrukcijoms –

stogui, variklio gaubtui ar kitoms kėbulo dalims. O ir norint važiuoti automobiliu jo paruošimas bus trumpesnis.

• Venkite statyti automobilį po medžiais, ant kurių šakų kaupiasi sniego sluoksnis – nuslinkęs sniegas ar nulūžusi šaka gali sulankstyti automobilį ar kitaip jį pažeisti.

• Žiemos metu riziką automobiliu kelia ir į krūvas sustumtas, sukietėjęs sniegas. Įvažiuojant į kieto sniego samplaiką, galima apgadinti automobilio kėbulo dalis – dažniausiai priekinius ar galinius bamperius. Tad rekomenduojama vengti staigių manevrų vietoje, kur aplink yra tokių sniego pusnių.

Kas atsako už sniego valymą prie daugiabučių: tai gyventojų, administratorių ar savivaldybės pareigos?

(Atkelta iš 4 p.)

nustatyta, kad administratorius netinkamai vykdė jam pavestas administravimo funkcijas, neužtikrino saugaus daugiabučio namo bendrųjų konstrukcijų naudojimo ir laiku nenuvalė sniego bei ledo. Dėl to nuo pastato stogo nukritęs sniegas su ledu apgadino gyventojos automobilį. Kadangi buvo įrodyti visi civilinės atsakomybės elementai, o atsakovas neįrodė aplinkybių, leidžiančių jį atleisti nuo atsako-

mybės, teismas priteisė nukentėjusiosios patirtą žalą. Reikia pabrėžti, kad automobilis stovėjo draudžiamoje ar akivaizdžiai pavojingose vietose, o žalos dydis byloje nebuvo ginčijamas. Dėl šių priežasčių sprendimas dėl žalos atlyginimo buvo laikytas pagrįstas.

Taigi dėl nenukastų kelių ar nenudaužytų varveklų gyventojams reikėtų kreiptis į tą subjektą, kuris yra atsakingas už konkrečių objektų priežiūrą. Savivaldybė atsako už tuos daugiabučių namų

kiemus, kuriuose nėra suformuoti žemės sklypai ir jų valdymas nėra perduotas daugiabučio namo savininkams. Jeigu žemės sklypas yra suformuotas ir perduotas namo savininkų valdymui, jį prižiūrėti privalo tas subjektas, per kurį būtų savininkai įgyvendina savo teises – namo bendrija, jungtinės veiklos sutartimi veikiančios savininkai arba namo administratorius. O dėl namo stogų priežiūros visais atvejais reikėtų kreiptis į namo savininką.

Reklama

Reklama

SIŪLO DARBA

Reikalingi darbuotojai:

VYR. MECHANIKAS. Atlyginimas nuo 2000 Eur (į rankas);
ŠALTALVIS - REMONTININKAS. Atlyginimas nuo 1200 iki 1500 Eur (į rankas);
ELEKTRIKAS. Atlyginimas nuo 1300 iki 1600 Eur (į rankas).

Kviečiame atvykti į vietą pokalbiui, adresu:
Liepų g. 91, Strielčių k., Prienu r.
arba susisiekti tel. +370 606 99 886,
CV siųsti el.paštu: strielciulentpjuve@gmail.com

PARDUODA

Kietas kuras

Parduodame džiovintas, skaldytas beržo malkas. **Tel. 0 614 97 744.**

Parduodu sausas, kapotas malkas, laikomas po stogu, vežame ir mažais kiekiais. Išrašome sąskaitas. **Tel. 0 648 61 061.**

Parduoda malkas kūrenimui: beržines, alksnines, kietmedžio, supjautas ir skaldytas, rąstus. Pristatymas laiku, konkurencingos kainos. **Tel. 0 635 82 808.**

PERKA

Nekilnojamas turtas

Nuolat perkame miškus ir žemės ūkiu paskirties žemės sklypus visoje Lietuvoje. Sklypai gali būti išnuomoti, areštuoti ir kt. UAB „Agroland“. **Tel. +370 683 33 955.**

Įmonė brangiai perka mišką visoje Lietuvoje, vertina nemokamai, rengia miškotvarkos projektus, atsiskaito iš karto, apmoka visas išlaidas. **Tel. 0 646 79 600.**

PERKA GALVIJUS
UAB „Krekenavos agrofirma“
KARVES, TELYČIAS, BULIUS
PAGAL SKERDENAS ARBA GYVĄ SVORĮ. SVERIA, MOKA IŠ KARTO, PAIMA PATYS.
Tel.: +370 614 93124

PASLAUGOS

Pilnas pamatų įrengimas (nustumdymas, polių gręžimas, rostverkas, armatūros karkasai, apšiltinimas ir užpylimas). **Tel. 0 620 85350.**

Betonavimo, mūravimo ir griovimo darbai. Tvorų montavimas. **Tel. 0 600 96 399.**

Buitinės technikos taisymas: šaldytuvų, šaldiklių, skalbimo mašinų. **Tel. + 370 622 02 208.**

SIENŲ ŠILTINIMAS užpildant oro tarpus
1m² kaina nuo 1,40 Eur **Tel. 0 675 7 73 23**

VISI SANTECHNIKOS DARBAI: šildymo, vandentiekio, kanalizacijos, dujinių, vanduo-oras, kieto kuro katilinių įrengimas. Komplektuojame kokybiškas santechnikos medžiagas su nuolaidomis. **Tel. 0 640 39 204.**

DURYS – PER 3 DIENAS!
„ŽMONIŠKOMIS KAINOMIS“

Gaminu duris – ypatingai šiltas, saugias nuosaviems namams, ūkiniams pastatams ir rūsiams. **Dirbame ir žiemos metu.** **Tel. 0 653 93 193.**

Mobiliu gateriu pjaunu medieną, kreizuoju lentas kliento kieme. Elektra nebūtina. **Tel. 0 610 03 983.**

„Gyvenimo“ redakcijoje priimami skelbimai ir į Alytaus, Marijampolės ir Vilkaviškio miestų ir rajonų laikraščius.

Alytaus Naujienos **Santaka** **Suvalkietis**

Nusikaltimai Melaimės

Eismo įvykis

Sausio 13 d. apie 15 val. 45 min. į Prienu ligoninę kreipėsi vyras (gim. 1973 m.), kuris tądien pateko į eismo įvykį (į jo vairuojamą automobilį „VW Passat“ Beržų g., Geležūnų k., Birštono sav., sankryžoje iš šalutinės Žiedo g. išvažiavo ir nepraleido kitas automobilis „Skoda Octavia“), suteikus med. pagalbą buvo išleistas į namus. Vairuotojai dėl

kaltės sutarė ir supildė dokumentus. Pradėtas įvykio aplinkybių patikslinimas pagal LR BK 281 str.

Rastas kūnas

Sausio 14 d. apie 7 val. 50 min. Prienu r., Veiverių sen., Veiverių mstl., kieme, šalia gyvenamojo namo, rastas vyro (gim. 1971 m.) kūnas be išorinių smurto žymių. Pradėtas ikiteisminis tyrimas mirties priežastiai nustatyti.

Tautosakininkui Konstantui Algirdui Aleksynui – 90

(Atkelta iš 3 p.)

daugiau kaip keturiasdešimt rinkinių. Po keletą – iš gimtųjų Prienų apylinkių, iš seniai įsigyvento Vilniaus, po du tris rinkinius iš Biržų, Lazdijų, Trakų krašto, dar po vieną – iš kitų 14-kos apylinkių.

„Vien dainų jo užrašyta apie 3800, o rinkta ir kitų rūšių, žanrų tautosaka. Kostas geba prakalbinti ir labai uždarus pateikėjęs, sužadina jų norą atverti širdį. Ne vienas jų ir vėliau randa progą papildyti savo išsakyta, išdainuotą kraitį pirmąkart neprisimintais, nespėtais perteikti kūriniais“, – apie išskirtinę mūsų krašto šviesuolio asmenybę tuomet rašė tautosakininkas L. Sauka.

K. A. Aleksynas pasižymėjo ne tik kaip uolus mokslininkas, gabus klausytojas, bet ir puikus bendradarbis. „<...> jo neveikė pareigos: ar buvo Dainyno, ar Archyvo skyriaus vadovas, jis niekada neišponėjo. Liko nuoširdus, draugiškas ir pareigingas“, – taip apie savo kolegą, šiam minint 70-ties metų jubiliejų, tuomet rašė L. Sauka.

„Gyvenimo“ redakcijai pavyko susisiekti su tautosakininko dukra **Dalia Aleksynaite**. Paprašyta prisiminti savo tėvelį, koks žmogus jis buvo, Dalia šiek tiek graudinasi – su tėčiu ją siejo artimas ryšys. Pasak jos, aplinkiniai visuomet pastebėdavo ir jūdvių panašumą. Kaip pasakojo Dalia, giliai atmintinai įstrigę ir tėčio kruopštumas bei jo sukauptos knygų, pašto ženklų, vokų kolekcijos...

Iš vaikystės Dalia prisimena, jog tėvų namuose per suėjimus visada skambėdavo lietuvių liaudies dainos, jų Konstantas Algirdas Aleksynas, artimųjų vadintas tiesiog Kostu, išmokęs ir vienturtę savo dukterį. Savo dukrą K. A. Aleksynas visuomet skatino kalbėti taisyklinga lietuvių kalba, mokė lietuviškų mįslių, sakmių, patarlių, padavimų. Visko, ko ir pats buvo

Konstantas Algirdas Aleksynas su dukra Dalia.

mokomas vaikystėje, o mažoji Dalia su didžiuliu smalsumu tas žinias į save „sugėrė“. „Lietuvą jis tikrai mylėjo, to ir mane išmokė. Pamenu ir Sausio 13-osios naktį abudu kartu budėjome, liaudies dainas prie televizijos bokšto dainavome“, – „Gyvenimui“ pasakojo D. Aleksynaite.

K. A. Aleksynas Amžinybėn iškelia praėjusiais metais, kovo 3 dieną, tačiau jo mintys, darbai ir vertybės liudija prasmingą jo gyvenimą, meilę Lietuvai ir gimtajai kalbai. Už nuopelnus Lietuvos kultūrai ir mokslui jis buvo įvertintas aukščiausiais apdovanojimais, tarp jų – Lietuvos mokslo premija ir Valsytinė Jono Basanavičiaus premija.

Rimantė Jančauskaitė

Šaltiniai: J. Sadauskienė „Kur du stos“. Tautosakos darbai 51, 2016

L. Sauka „Į sukaktį – su mižinišku knygų kalnu/Konstantui Algirdui Aleksynui – 70“. Tautosakos darbai XXXI 2006.

Gerumo kelionė tęsiasi

(Atkelta iš 1 p.)

mus visus dalintis tuo, ką turime geriausio – savo laiku ir širdies šiluma.

Mainai, kurie šildo sielą

Jau ne vieną žiemą **Skriaudžių biblioteka** ir Veiverių bendruomenės narė **Ona Mazlekiene** sukasi tame pačiame gerumo ritme. Tai partnerystė, kurios esmė – nesibaigianti šiluma. Mes dovanojame siūlus, o ši neįtikėtino darbštumo garbus amžiaus senolė gražina juos purių, rankų darbo kojinių pavidalu. Jos kasdienybė matuojama ne valandomis, o numegztomis akimis – gerumas Onos širdyje neturi poilsio valandų. Kiekviena kojinių pora – tai tyli, bet labai prasminga dovana, kurioje siūlas tampa apčiuopiama meile artimui,

nešančia jaukumą tiesiai iš rankų į rankas. Tai gražiausias bendruomeniškumo pavyzdys, įrodantis, kad, norint padėti, reikia šiek tiek geros valios ir siūlų kamuolio.

Padėka prisidėjusiesiems

Nuoširdžiai dėkojame visiems mezgėjams, siūlų ir saldumynų dovanotojams bei informacijos sklaidėjams. Jūsų dėka ši žiema daugeliui senolių bus ne tik šiltesnė, bet ir šviesesnė. O viena diena šiek tiek saldesnė.

Sekti tolesnę bibliotekos veiklą ir būsimas iniciatyvas galite Skriaudžių bibliotekos „Facebook“ paskyroje – *Skriaudžių biblioteka biblioteka*. Sušildykime vieni kitus ne tik vilna, bet ir gerumu!

Ramunė Celiešienė
Skriaudžių bibliotekos bibliotekininkė

Iš Daukšiagirės dvaro istorijos puslapių

Daukšiagirės dvaro Facebook paskyroje didelio susidomėjimo sulaukė istorija apie tai, kaip bebrai padėjo surasti dingusį dvaro spirito varyklos brogos katilą! Dvaro savininkams maloniai sutikus, ją siūlome paskaityti ir jums.

Dvaro statytojai broliai žydai Frenkeliai Daukšiagirėje vykdė komercinę ir vieną pelningiausių XIX a. pab. veiklų – gamino spiritą. Šalia dvaro esanti spirito varykla buvo pastatyta apie 1860 m., o faktas apie jos savininkus – Mordchelį, Aroną ir Meerą Frenkelius – užfiksuotas Kauno ir Suvalkų akcizų valdybos fondo bylose.

Kauno gubernijos akcizų valdyboje dvaro spirito varykla buvo pažymėta Nr. 17. Spiritas buvo gaminamas iš bulvių. Pavyzdžiui, 1910 metų sausio mėn. varyklos apskaitos knygoje nurodyta, jog kasdien iš 150 pūdų (atitikmuo – 2457 kg) bulvių buvo pagaminama 27 viedrai (atitikmuo – 332 litrai) spirito, kurio stiprumas – 91 laipsnis.

Akcizų valdyba vykdė aktyvią spirito varyklos kontrolę, periodiškai tikrindama brogos varymo (distiliavimo) aparatą, garinį katilą, įrengdama kontrolinio matavimo prietaisus. Apskaitos skaitliukai, apsauginiai gaubtai ir valstybinės kontrolės plombos buvo

dedamos ant jungiamųjų vamzdžių, filtrų, talpyklų. Varykloje buvo sumontuotas kontrolinis mokesčių/akcizo įrenginys „Siemens ir Ko“.

Varyklos patikrinimo aktuose smulkiai aprašyti visi gamybiniai įrenginiai: raugo kolona; rektifikavimo kolona; kondensatorius; kileris (aušintuvas); garo, spirito ir vandens vamzdžiai; automatiniai vožtuvai ir čiaupai.

Archyvuose bevartant šias šimtametes istorines varyklos apskaitos knygas, natūraliai kilo klausimas – kaip įdomu būtų pamatyti nors dalį šio gamybinio proceso ar įrenginių! Net nesitikėjome, jog šiam norui bus lemta labai greitai išsipildyti!

Nustojus veikti spirito gamyklai apie 1960 m., jos įrenginiai buvo demontuoti, dalis jų – masyvios metalinės garo katilo talpos buvo panaudotos kitiems ūkio tikslams. Raugo (brogos) kolonos dalis vikšriniais traktoriais buvo nuvilktą prie maždaug už kilometro esančio Kuonios upelio, kur buvo pa-

naudota kaip masyvus tvirtas vamzdis upelio vagos pralaidai įrengti. Virš pralaidos buvo padarytas kelias susisiekimui iš Pakuonio į Daukšiagirės gyvenvietę. Per eilę metų upelyje gyvenę bebrai į šią metalo konstrukciją pritempė medžių ir taip pamažu įrengta pralaida užsikū, upelio vanduo ėmė tekėti per keliuko viršų. Melioratoriams pradėjus ieškoti priežasčių, buvo atkasta pralaida ir ištrauktas šis masyvus metalo „vamzdis“. Šiuo metu nebelikę jau ir pačio keliuko, o metalinė spirito varyklos konstrukcijos dalis guli laukuose.

Vieta, kur guli dingęs spirito varyklos katilas, daugmaž nupasakojo Stasys Kazlauskas, kurio dėdė buvo dirbęs dvare tarpukario laikotarpiu.

Šis metalo gaminy, sutvirtintas kniedėmis, itin tvirtomis, storomis sienomis. Dalelę šio istorinio artefakto bus galima išvysti dvare edukacijų metu.

Daukšiagirės dvaro šeiminkai už radinį yra dėkingi Egidijui Dagiliui, Pauliui Dagiliui, Stasiui Kazlauskui ir Tomui Kazlauskui. Už istorinę dvaro spirito varyklos nuotrauką dėkoja Edvardui Bingeliui.

„Gyvenimo“
laikraščio
prenumerata
2026 metams!

„Gyvenimą“ su „Birštono versmėmis“ galima užsiprenumeruoti:

Redakcijoje (be aptarnavimo mokesčio!) Adresas: Kauno g. 19A, Prienai. Tel.: 0 319 60 012, 0 605 19 327. El. paštas: zina@gyvenimas.info, info@gyvenimas.info

Paštuose ir pas laiškanesius: Mobilųjį laiškanesį galite išsikviesti telefonu: (0 700) 55 400.

Kapavietės dengimas akmens plokštėmis, paminklų gamyba. Akmens plokštėms taikomos nuolaidos nuo 30 iki 50 %.

Suteikiama garantija.
Tel. 0 616 90 276,
www.granitodanga.lt

Gyvenimas

REDAKCIJOS ADRESAS:
Kauno g. 19 A, LT - 59147 Prienai.
El. paštas: info@gyvenimas.info

Leidžia UAB „GYVENIMAS“ (SL 066).
Laikraštis įkurtas 1946 m. gruodžio 7 d.

Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė

Internete skaitykite: www.gyvenimas.eu, www.facebook.com/laikrastisgyvenimas

Redakcija: Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė – VERSLAS, ŽEMĖS ŪKIS (0 319 60523, ramute@gyvenimas.info); SOCIALINĖS PROBLEMOS, ŠVIETIMAS, MEDICINA, TEISĖSAUGA, PASLAUGOS: Dalė Lazauskienė, redaktorės pavaduotoja (0 319 60014, dale@gyvenimas.info); APLINKOSAUGA, NEVYRIAUSYBINĖS ORGANIZACIJOS, KULTŪRA, SPORTAS: Rimantė Jančauskaitė, apžvalgininkė (0 319 60012, rimante@gyvenimas.info); KOREKTŪRA: Ona Ališauskienė (0 319 60015); BUHALTERIJA, SKELBIMAI: Ona Lodienė, Zina Lankevičienė (tel./faksas 0 319 60012, zina@gyvenimas.info); kompiuterininkai (maketav@gyvenimas.info). Mob. tel. 0 605 19 327.
Redakcijos nuomonė nebūtinai sutampa su laiškų autorių nuomonėmis. Už skelbimų turinį neatsakome.

Laikraštis išeina antradieniais ir penktadieniais. Ofsetinė spauda.
Apimtis – 2 spaudos lankai. Indeksas 67283. Tiražas: antradieniais – 1000 egz., penktadieniais – 1350 egz. Rinko, maketavo UAB „Gyvenimas“.

Spaudė UAB „Alytaus spaustuvė“, Seirijų g. 17, tel. (0 315) 73786.

ALYTAUS SPAUSTUVĖ